

Warszawa, 8 maja 2023 r.

HPL.113.2023.GS

Pan
Kazimierz Kleina
Senator Rzeczypospolitej Polskiej
Przewodniczący Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa
e-mail: kbsp@senat.gov.pl

Pan
Jan Hamerski
Senator Rzeczypospolitej Polskiej
Przewodniczący Komisji Infrastruktury
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa
e-mail: ki@senat.gov.pl

Szanowny Panie Przewodniczący

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w związku ze skierowaniem uchwalonej w dniu 14 kwietnia 2023 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe² do rozpatrzenia w Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz Komisji Infrastruktury, proszę o przyjęcie poniższych uwag.

Odnosząc się do przewidującej przyznanie rekompensat z budżetu państwa podmiotom poszkodowanym w związku z czasowym zawieszeniem ruchu na przejściu granicznym regulacji zawartej w art. 21 ustawy o pomocy państwa, dodanym w trakcie prac legislacyjnych nad tą ustawą w Sejmie RP, należy wskazać, iż zdaniem Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców³ przedmiotowa regulacja stanowi co do zasady krok w dobrym kierunku.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648.

² Druk senacki nr 962, dalej: „ustawa o pomocy państwa”.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

Przedsiębiorcy poszkodowani w związku z nagłym zawieszeniem ruchu na polsko-białoruskim przejściu granicznym w Bobrownikach niewątpliwie powinni otrzymać pomoc ze strony państwa. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej przez władzę publiczną, nawet jeżeli jest ono uzasadnione zaistnieniem ważnych przyczyn, musi być powiązane z zapewnieniem wsparcia podmiotom najbardziej poszkodowanym wskutek zastosowania takiego rozwiązania. Brak wprowadzenia odpowiednich rekompensat byłby sprzeczny z zasadą pogłębiania zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej.

Aprobując generalny kierunek regulacji zaproponowanej w art. 21 ustawy o pomocy państwa należy jednak wskazać, iż niektóre ze szczegółowych rozwiązań zawartych w tej regulacji budzą wątpliwości, które wymagają wyjaśnienia.

Zgodnie z dodawanym do ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej⁴ art. 16b ust. 1 pkt 1 o przyznanie rekompensaty z budżetu państwa będą mogli ubiegać się m.in. płatnicy składek działalność gospodarczą w zakresie gastronomii, wymiany walut, sprzedaży detalicznej towarów w sklepach, na straganach i targowiskach lub świadczenia usług hotelarskich w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych⁵.

Powyższy katalog nie uwzględnia przedsiębiorców prowadzących agencje celne. Z otrzymanych przez Rzecznika MŚP sygnałów⁶ wynika tymczasem, że wśród podmiotów poszkodowanych w związku z zamknięciem przejścia granicznego w Bobrownikach znaczną grupę stanowią właśnie przedsiębiorcy prowadzący agencje celne.

Rzecznik MŚP dostrzega, że zgodnie z dodawanym art. 16b ust. 2 ustawy o ochronie granicy państwowej w akcie prawa miejscowego wojewoda będzie mógł określić także inne niż określone w art. 16b ust. 1 pkt 1 tej ustawy zakresy działalności gospodarczej, których prowadzenie na obszarze gminy, w której położone jest zamknięte przejście graniczne, uprawnia do ubiegania się o przyznanie rekompensaty. Zdaniem Rzecznika MŚP przedsiębiorcy prowadzący działalność bezpośrednio związaną z funkcjonowaniem zamkniętego przejścia granicznego powinni zostać w sposób jednoznaczny uwzględnieni

⁴ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 295, dalej: ustawa o ochronie granicy państwowej.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 2211 oraz z 2022 r. poz. 2185.

⁶ Zob. kopia otrzymanego przez Rzecznika wniosku o interwencję grupy przedsiębiorców prowadzących działalność na przejściu granicznym w Bobrownikach z 09.02.2023 r.

w przepisach przewidujących przyznanie rekompensat za zamknięcie tego przejścia. Tym samym, w celu wyeliminowania zbędnych wątpliwości, zasadnym jawi się wniosek o uzupełnienie zawartego w art. 16b ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie granicy państwowej katalogu podmiotów uprawnionych o przedsiębiorców prowadzących agencje celne.

Odnosząc się do określonych w dodawanym art. 16b ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie granicy państwowej warunków przyznania rekompensaty w zakresie uzyskiwanego przychodu, należy wskazać, iż przedmiotowa regulacja wydaje się nakazywać uwzględnienie uzyskiwanego przez dany podmiot przychodu z całości prowadzonej przez niego działalności, a nie jedynie działalności prowadzonej na obszarze gminy, w której położone jest zamknięte przejście graniczne. W związku z powyższym istnieje ryzyko nieuzasadnionego pozbawienia prawa do ubiegania się o przyznanie rekompensaty tych przedsiębiorców, którzy prowadzą swoją działalność jednocześnie w kilku miejscach.

W ocenie Rzecznika MŚP warto rozważyć zmodyfikowanie przedmiotowej regulacji w taki sposób, aby wyraźnie wskazywała ona, że warunkiem ubiegania się o wsparcie jest spadek przychodu z działalności prowadzonej na obszarze gminy, w której położone jest zamknięte przejście graniczne. Być może celowym byłoby także odpowiednie zmodyfikowanie dodawanego art. 16b ust. 18 ustawy o ochronie granicy państwowej, tak aby nie było wątpliwości, że doprecyzowany warunek spadku przychodów znajdzie zastosowanie także w przypadku skorzystania przez wojewodę z możliwości przyznania rekompensaty podmiotom działającym na obszarze nie gminy, a powiatu, w którym położone jest zamknięte przejście graniczne.

Niezależnie od powyższego wyjaśnienia wymaga jeszcze przewidziane w dodawanym art. 16b ust. 7 ustawy o ochronie granicy państwowej ograniczenie, zgodnie z którym rekompensata może być udzielana maksymalnie trzy razy w roku kalendarzowym. Z treści tego oraz innych dodawanych w art. 21 ustawy o pomocy państwa przepisów nie wynika, dlaczego wprowadzenie takiego ograniczenia jest konieczne. Należy wyrazić wątpliwość, czy przedmiotowa regulacja nie będzie stwarzać w przyszłości ryzyka nieuzasadnionej odmowy udzielenia rekompensaty z przyczyn czysto formalnych, mimo obiektywnej potrzeby udzielenia wsparcia uzasadnionej ograniczeniem wolności działalności gospodarczej przez władzę publiczną.

Wnoszę o rozważenie powyższych uwag i postulatów w ramach dalszych prac nad ustawą o pomocy państwa.

Z pozdrowieniami
Zastępca Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców
Marek Woch
Dr n. pr. Marek Woch

Przedsiębiorcy
prowadzący działalność gospodarczą
na drogowym przejściu granicznym
w Bobrownikach

Białystok, 09.02.2023 r.

adres do korespondencji:

Szanowny Pan
Mariusz Kamiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa
e-mail: kontakt@mswia.gov.pl

Szanowny Panie Ministrze!

Z wielkim zaskoczeniem i niepokojem dowiedzieliśmy się dziś, że w ciągu najbliższej doby, od godziny 12.00 w dniu jutrzejszym, zostaje zamknięte przejście graniczne w Bobrownikach. Jest to dla nas sytuacja dramatyczna, bo przecież pracowników zatrudnionych w agencjach celnych nie możemy od jutra wysłać na urlopy bezpłatne. Z jakich środków zapłacimy naszym pracownikom wynagrodzenia - nie wiemy. Zamknięcie kolejnego przejścia granicznego spowoduje utratę środków utrzymania przez kilkaset rodzin, których dochody związane są z funkcjonowaniem przejścia. Ta decyzja gwałtowna i zaskakująca oraz niepowiązana z żadną próbą wsparcia nas i naszych pracowników stawia nas w sytuacji dramatycznej.

Prosimy o program wsparcia, który pozwoli nam przetrwać ten jakże trudny czas. Uważamy, że nasza praca przez wiele lat przyczyniała się do zapewnienia płynności obrotu towarowego na kierunku Wschodnim, którego Państwo Polskie także było i jest beneficjentem.

Z Wyrazami Szacunku,

Do wiadomości:

1. Szanowny Pan Wojewoda Podlaski
2. Szanowny Pan Marszałek Województwa Podlaskiego
3. Pan Krzysztof Jurgiel Poseł do Parlamentu Europejskiego
4. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców Oddział w Białymstoku

